

1. Zakupci Bolto Nemet i Pavao Bradaš (1925-1939.). Nemet je bio zakupac prostora između Pitomače, Otrovanca, Turnašice i Starog Graca (Črlene Klise - Sv. Helene), a Bradaš prostora oko Male Črešnjevice i Bilogore. U to vrijeme poznat je i zakupac Antun Renac koji je imao u zakupu Malu Črešnjevicu, Kozarevac i Grabrovnici do kuće Petra Preradovića.

2. Pavao Bradaš 1939. godine sa veprom (210 kg) ulovljenim na tzv. Babičanki (odjel 40 - Nova kolona).

Branko BEGOVIĆ

Tomislav JAKUPEC

PRILOG POVIJESTI LOVSTVA U PITOMAČI (1)

*O*povijesti lovstva na području Podravine pisano je relativno malo. Svako danas postojeće lovačko društvo ima svoju specifičnu prošlost, pa tako i lovstvo Pitomače. Na području općine Pitomača danas djeluju tri lovačka društva - LRUHVDR "Vidra" Pitomača, LU "Fazan" Pitomača i LU "Fazan" Stari Gradac.

Lovstvo u Pitomači do organiziranog lovstva i osnivanja prvog lovačkog društva
(do 1946.)

Početkom XIX. stoljeća, po urbarskim zakonima, "manja kraljevska prava" (krčmarenje, lov, ribolov, ptičarenje i mesarenje) uživala su isključivo vlastela, odnosno zapovjednici i upravitelji krajiških zapovjedništava. Pitomača je spadala u Bjelovarsko-križevačku krajišku pukovniju. Strogi i nemilosrdni zakoni krajiškog uređenja, željezna disciplina koja je zadirala u život krajišnika, onemogućila je svaki pokušaj krivolova. Velike površine starih šuma prašumskog tipa bile su idealno stanište za visoku divljač, tako da se lovom smatrao samo lov na jelene, srne, divlje svinje, divlje mačke, kune i vukove. O odnosu prema niskoj divljači nema konkretnih podataka.

Donošenjem prvog Zakona Hrvatskog sabora od 1848. spomenuto je u članu 27. stavka lovstvo samo u jednoj rečenici: "Lov je također svakome slobodan, samo ne u šumi vlasteoskoj ili alodijalskoj." Tim su Zakonom tzv. "manja kraljevska prava" prešla na Općine, koje su ta prava mogle davati u najam, "od Đurđeva do Miholja", 23. svibnja do 29. rujna. Razvojačenjem Vojne krajine, od 1871. i narednih deset godina na cijelom teritoriju Krajine, krajišnici su stekli prava slobodnih vlasnika dodijeljenog im zemljišta i imovinskih prava u šumama Imovne općine. Razvojačenje u Pitomači je izvršeno 1872. i osnovana civilna općinska vlast. Tako se navedeni Zakon od 1848. počeo primjenjivati i u Pitomači. Popuštanjem vojničke discipline po ukidanju krajiških vojničkih pravila lovstvo je ostalo bez kontrole, dolazi do nereda i masovnog ubijanja divljači. Tim povodom osniva se 1881. Društvo za zaštitu lova Kraljevine Hrvatske i Slavonije, što je temelj organiziranog lovstva. Nad lovom od tada nadleštvo preuzima Kotar, a vlasnici lovišta postaju Općine i Šumarije. U Pitomači su bile organizirane dvije šumarije: Državna šumarija i Šumarija br. VII. Imovne općine đurđevačke, dok se licitacije lovnih prava vršilo u Kotaru, a prihodi su išli u blagajnu Općine, tj. šumarijama. Sve do 1922. u nekadašnjem đurđevačkom kotaru nema lovačkih društava, već su postojale tzv. ekskluzivne lovačke grupe, koje su "in solidum" zakupljivale određena područja lovišta. U te je grupe bilo teško ući, pa se pravo lova prenosilo iz generacije na generaciju. Naravno, u njima nije bilo mesta za siromašniji sloj stanovništva.

Na području Pitomače zakupci lovnih područja bili su uglavnom imućni obrtnici i trgovci, veleposjednici i činovnici. Dragutin Tari navodi neke obitelji kao zakupce lovišta: Götz, Kos, Steiskal,

Beker, Bažant i Ambrošić, zatim grof Prinke u Križnici. U postkrajiškom razdoblju spominje se zakupac na imovinskom zemljisu ing. Mikšić, upravitelj Šumske uprave I. O. đurđevačke.

Teritorijalna podjela lovišta bila je tada: *lovište br. 1:* od Dolnjeg kraja (Strossmayerova ulica), desna strana od magistrale prema Kloštru Podravskom; *lovište br.2:* od Dolnjeg kraja, lijeva strana magistrale prema Starom Gracu; *lovište br. 3:* Cijela južna strana magistralne ceste, sa Velikim poljem, Lisičinama, dinjevačkom gušćom, sve do bilogorskih šuma - osim polja Götz to jest prostor od Dinjevca-Pitomače s Ottovancom i Sedlaricom te V. Črešnjevicom; *lovište br.4:* odnosno lovište obitelji Götz pa cijelom području posjeda; *lovište br. 5:* križničko lovište na cijelom području Križnice i tzv. Širina.

Lov tada nije imao ekonomski značaj. Predstavljao je isključivo statusni simbol. Lovačke grupe bile su zatvorene toliko da u njih nije mogao bilo tko ući, ni pridošlice iz krugova mlađih bogataša i imućnih doseljenika. Lovišta su bila bogata niskom divljači i iz osobnog ponosa zakupci su održavali lovišta na zavidnoj razini. Tada se pojavljuje tzv. krivolov, posebno zamkarenje i noćni krivolov na svu divljač. Krivolovci su bili dobro organizirani, pa je često dolazilo i do oružanih obračuna.

Nakon I. svj. rata organizacija lovstva nije se promijenila osim rasta visine zakupa. Taj je porast bio usmjeren prevenstveno da bi zakupci velikih površina omogućili novim osobama uključivanje u lovačke grupe u podzakup. No, stari lovci to nisu dozvoljavali. Do promjene je došlo tek kada je zakon dozvolio svakom građaninu države da može biti zakupac lovišta ili grupa građana. Promjena je bila drastična. Godine 1922. na licitaciji lovišta na području Općine Pitomača i to lovište br. 1., 2. i 3. zakupljuje užarski obrtnik Mato Katulić, izigravši staru lovačku grupu (Steiskal, Kos, Beker i dr.). Namjera mu je bila da rasproda u podzakup lovište starim i novim interesentima i tako ostvari dobru zaradu. Stari su lovci demonstrativno odustali od podzakupa, pa tako Katulić daje u podzakup lovište samo novim lovcima i bivšim krivolovcima. Zaradu nije ostvario kako je namjeravao, već je nasuprot izgubio dobar dio uloženog novca (Tari navodi da se Katulić poslije ovog poteza više nikad nije financijski oporavio). Potaknuti primjerom koji bi mogao ugroziti lovstvo na području pitomačke općine i Kotara Đurđevac održan je zbor lovaca đurđevačkog kotara na kojemu je predloženo osnivanje jednog društva za cijeli kotar pod nazivom "Lovačko društvo Kotara Đurđevac". Vidjevši da je 1922. razbita stara lovačka organizacija koja je preživjela svoj način rada i ekskluzivitet i da neorganizirano iskoristavanje lovišta po lovcima tzv. *pečenjkarima* dovodi do istrebljenja divljači, shvatili su da je nužno pronaći nove metode rada i učiniti nova pravila ponašanja u lovstvu.

Navedeno društvo osnovano je 1922., a 1923. pojavljuje se na licitaciji lovišta kao jedini ozbiljan kupac za lovno područje Kotara Đurđevac. Sitni zakupci poput "Katulića" otpali su. U ovo lovačko društvo mogao je pristupiti svaki građanin. No, prilikom stupanja vršila se stroga selekcija, s obaveznim pripravničkim stažem i obaveznim "krštenjem" pripravnika. Samo ispitani lovac i ljubitelj divljači mogao je postati član Lovačkog društva, ako je imao dosta novaca i ugleda u ondašnjoj društvenoj hijerarhiji.

Prvi predsjednik kotarskog lovačkog društva bio je Aleksandar Šibenik, tada predsjednik Kotara Đurđevac. U pravilniku društva stoji da centri društva budu u Đurđevcu, Virju i Pitomači te da se svake tri godine predsjedništvo premješta u drugi centar. Predsjedništvo u Pitomaču seli 1931., dok se iste godine društvo liberalizira i proširuje. Grof Prinke je otisao iz Križnice 1930., pa se i to lovište pripaja općinskom lovištu Pitomača. Između 1922. i 1930. lovišta su imala 3 lovočuvara, a pripojenjem Križnice četiri.

U Pitomači je sjedište društva od 1931. pa do početka drugog svjetskog rata. Tada su bile organizirane ekskluzivne lovačke zabave, skupni lovovi i lovovi na grabežljivce. Lovišta su bila uredna, a krivolov se smanjio na normalnu mjeru. Godine 1930. zima je bila vrlo hladna i duga, s visokim snijegom. Sav trud lovaca nije spasio veliki pomor divljači. Stoga su sljedećeg ljeta nabavljeni zečevi i pušteni u lovište što je dovelo do ozbiljnih uzgojnih zahvata u lovištima. Organizirano je trovanje štetočina trovanjem jaja, a zatim vođenje brige o broju divljači i poštivanjem lovostaja. Određena su bila i zaštitna lovišta te organizirano hranjenje divljači tokom zime. U toku drugog svjetskog rata Lovačko društvo Kotara Đurđevac ne djeluje. Lovišta su bila prepuštena slobodnom lovnu, krivolovu i zamkarenju. Usprkos tome fond divljači se ipak održao, pa je svaka novoosnovana lovačka organizacija imala od čega početi.

Lovačko društvo (udruga) "Fazan" Pitomača 1945.-1990. godine

Lovačko društvo "Fazan" Pitomača osnovano je na inicijativu ing. Vinka Lackovića, upravitelja Šumarije IO đurđevačke i Tomislava Steiskala. U prvo vrijeme samo nekoliko lovaca koji su nabavili lovačke puške, udružili se i išli u lov. Tada se nije obraćala pažnja na registraciju društva i na posjedovanje oružnih listova. No, vremenom je to uređeno pravilnicima. Osnivanje Lovačkog društva "Fazan" održano je u jesen 1945. godine i izabran Upravni odbor: predsjednik Tomislav Steiskal, tajnik ing. Vinko Lacković, blagajnik Dragutin Tari, lovnik ing. Drago Majer, lovnik Tomo Grgačić i lovočuvar Ivan Mihoković. Tu je bio odbornik Ivan Dugina i Stjepan Crnjaković, dok su nadzorni odbor sačinjavali Franjo Smrček, Nikola Renac i Stjepan Kirin.

Pravila Lovačkog društva "Fazan" Pitomača načinjena su 20. listopada 1945. na šest stranica i u 27 članaka ovjerena su pod br. 18177/1945. od 9. studenoga 1945. godine pri Okružnom narodnom odboru Bjelovar. Već nakon kratkog vremena broj članova društva naglo se počeo povećavati i od tada počinje novo razdoblje organiziranog lovstva u Pitomači.

Aktivnosti Lovačkog društva "Fazan" Pitomača od prve godine postojanja društva bile su sve veće. U prvom zapisniku sjednice Upravnog odbora sastavljenom u uredovnici Šumarije "Bilogora" u Pitomači 13. lipnja 1946. možemo vidjeti da se raspravljalo o raznim aktivnostima. Sjednicu potakla Okružnica Saveza lovačkih društava br. 962/46, na temelju koje je zaključeno: - da se Savezu LD NRH pošalje iskaz lovcima oduzetog oružja od okupatora, sa svim karakteristikama o oduzetom oružju, - da se na račun LD nabavi 4 primjera lovačkog priručnika i to po tadašnjih 37 dinara, - da se izvrši prijava lovočuvara Pavla Buđi Zajednici lovačkih društava, - da se nabavi 10 kilograma crnog baruta za lovce koji su se javili kod blagajnika, - na dnevnom redu bilo je i organiziranje hajke na divlje svinje u šumi Široki Jarak (hajka se je održala 26. lipnja 1946. g.). Pod točkom "eventualije" prihvaćene su bile sljedeće sugestije članova: - na prijedlog tajnika ing. Lackovića zaključeno je da blagajnik pošalje razliku članarine Zajednici LD, - zaključilo se da lovci koji nemaju oružje i ne idu u lov prijeđu u podupiruće članove, jer je društvo na popisu imalo mnogo članova, a nije bilo tako, - prihvaćen je bio prijedlog da društvo održi jednu priredbu sa streljačkim natjecanjem, - Tomo Grgačić je predložio da svaki lovac bi trebao barem jednom mjesечно kontaktirati s tajnikom kako bi bio u toku odluka Upravnog odbora itd.

Vidi se da je LD "Fazan" u početku bilo sačinjeno od grupe "entuzijasta i ljubitelja lova i lovačkog druženja", kako je to zapisao D. Tari u ljetopisu o društvu. Na narednoj sjednici Upravnog odbora 6.

UČESNICI PRI GRADNJI LOVAČKOG DOMA U „BANOVU - BRODU“ 1960.

3. Osnovna gradnja Lovačkog doma u Banovom brodu bila je 1960. godine. Učesnici u toj gradnji kasnije su dali napraviti ovu uspomenu. Na slici se nalaze (s lijeve strane, odozgo prema dolje): Luka Kovač, Stevo Filipac, Luka Lalić, Zvonko Podunajec, Đuro Kirin, Stevo Huzjak, Antun Mikec, Ivan Turković, Ivan Novosel, Andrija Maresić, Eugen Takač, Pavao Bradaš, Stevo Halusek, Ivan Funtak, Ivan Panić, Josip Fabčić, Veljko Utješinović, Franjo Banak, Rudi Čor, Franjo Magdić, Marijan Bradaš, Ivan Mihoković, Željko Grgačić, Milutin Stojanović i Ivan Presečan.

studenoga 1946. donijete su prije lovne sezone značajne odluke da se svake nedjelje i blagdana održavaju skupni lovovi (ako to drugačije ne odredi lovnik), koji su obavezni i svaki onaj koji ne dođe i lovi odvojeno ili izostane bez opravdanja biti će kažnjen sa 100 dinara, dok u radne dane nema nikakvog drugog lova osim na patke i divlje guske ili na poziv lovnika. Odlučeno je i sljedeće: u zajedničkim lovovima "pogon" plaća društvo, dok kože idu u korist društva, a lovac koji je određenu divljač ubio dobiva nagradu od 75 dinara (u slučaju lisice, ako ju želi zadržati mora platiti navedenu cijenu). Na istoj je sjednici blagajnik Tari izvijestio da društvo ima ukupno 1713 dinara i da su primljena dva nova člana.

Zanimljivo je spomenuti da je sljedeći sastanak UO bio za mjesec dana (14. prosinca 1946. g.), posebno stoga jer je dana inicijativa za pripremanje lovačke zabave početkom veljače 1947. godine. To je i učinjeno 1. veljače. Zaduženja i program bio je sljedeći: Nabava igrokaza - Drago Majer, a izvedba Dragutin Tari. Točenje pića i hladna jela - Antun Grgačić, uređenje sale - Božo Hren i ing. Drago Majer s lovočuvarima. Pripremanje tombole - Marijan Solić i Tomo Grgačić, dok su se ulaznice mogle kupiti, odnosno pretplatiti na njih u knjižari Kovačević. Program prve prave lovačke zabave bio je sljedeći: "Pismo" - igrokaz u jednome činu Petra Petrovića, nadalje je priređen tzv. "baletni ples", te recitacija "Željeznica" Dade Vunaka o gradnji pruge Brčko-Banovići. Bila je izvedena i humoristička pjesma "Reportaža" Tarija o lovačkim dogodovštinama i samim lovcima. Navedena je

zabava donijela društvu značajnu dobit, a koja je iznosila ukupno 7251 dinar.

Prva godišnja skupština Lovačkog društva "Fazan" održana je 19. veljače 1947. godine. Održana je u tadašnjem Domu kulture (Steiskalova zgrada - staro kino). Bio je sljedeći dnevni red: "1. pozdrav predsjednika i otvaranje skupštine, 2. izvještaj tajnika, 3. izvještaj blagajnika, 4. izvještaj lovnika, 5. razrješnica starom odboru, 6. biranje novog odbora, 7. isključenje članova koji ne udovoljavaju obavezama i 8. razno ("eventualije"). Iz zapisnika prve godišnje skupštine: "Predsjednik društva drug Magdić službeno je spriječen, u zamjeni otvara skupštinu tajnik Lacković. Prelazi se na drugu točku dnevnog reda - izvještaj tajnika inž. Lackovića: Administrativno poslovanje: primljeno 44 spisa. Od toga riješeno 44 kom. spisa. Zatim tajnik ističe visinu godišnje zakupnine ukupno 3900 dinara. Tajnik po tom upoznaje sa kratkim sadržajem spisa i zahtjeva: Lovna karta, produženje oružnih listova, zabrana lova s brakircima, raspodjela 114 patrona, izbor članova nove Savezne uprave, održavanje lovačke zabave bez članova društva, prispijeće i raspodjela prvog broja "Lovačko-ribarskog vjesnika" i naplata savezne članarine. Ad.3) Izvještaj lovnika druga Marijana Šolića: lovnik ističe da zaključke prošle godišnje skupštine (o kojoj nema pisanih podataka) o obaveznoj prijavi ustrijeljene divljači, članovi se uopće nisu odazvali. Od korisne divljači, prema nepotpunim podacima ustrijeljeno je 297 komada, štetnih 67 komada i grabežljivaca 107 komada, ukupno 471 komad. Održano je 11 lovova sa ubijenih 26 komada zečeva, 8 fazana, 4 šljuke i 38 lisica. Lovnik ističe nehaj članova na izvršenje skupnih lovova, slabu disciplinu članova u lovnu itd. Zaključuje se da se u zaštiti održi prošlogodišnje zaštitno lovište. Ad. 4) Izvještaj blagajnika Dragutina Tari:

- Primitak sveukupno	24.399 dinara
- Izdatak sveukupno	14.709 dinara
Saldo	9.600 dinara

Saldo se uvećava za 195. din.- proknjižen izdatak za nabavku strihnina za trovanje. Blagajnik čita pojedince svaku stavku blagajničkog dnevnika. Zaključuje se da se svi članovi koji nisu platili članarinu za 1946. godinu brišu iz društva i to sljedeći: Vinko Halusek, Ivan Dugina, Martin Magdić i Ivan Ćop, ali da se ih prethodno opomene (pismeno) i dade rok od 10 dana. Jednoglasno se zaključuje da se na ime članarine za 1947. godinu plaća 400 dinara.

Nakon toga drug. inž. Majer iznosi kritiku rada u prošloj godini koja se sastoji u sljedećem: 1) Slabo obavještavanje članova Lovačkog društva o skupnim lovovima te ostalim događajima. 2) Kritikuje blagajničko poslovanje koje blagajnik nije dovršio i razradio te nadzorni odbor koji nije na vrijeme izvršio reviziju blagajne. 3) Kritikuje priredbu zabave, a naročito Antuna Grgačića, koji je na račun bife-a položio u blagajnu svega 784.

Na prijedlog druge Dure Lalića odobrava se lovcima iz Male Trešnjevice da smiju samostalno loviti skupno na području Male Trešnjevice. Obavezni skupni lovovi održavaju se svake nedjelje, a neobavezni u četvrtak u manjim skupinama uz prethodnu obavijest lovnika i lovočuvara.

Ad. 5) Razrješuje se dužnosti dosadašnji upravni odbor društva. Ad. 6) Prelazi se na novi upravni odbor društva. Inž. Majer predlaže da u novi odbor dođe jedan član iz Trešnjevice i jedan član iz Križnice te da u kandidacioni odbor uđe Božo Hren, Đuro Kirin i Antun Grgačić, koji predlažu sljedeću listu: Šolić Marijan, predsjednik, Martin Magdić, podpredsjednik, Inž. Vinko Lacković, tajnik, Dragutin Tari, blagajnik, Inž. Drago Majer, lovnik, Tomo Grgačić, lovnik, Đuro Kirin, član odbora, Pavao Bradaš, član odbora i Antun Grgačić, član odbora. U nadzorni odbor birani su: Božo Hren, Ivan Razumović i Ivan Orenda. U ime novog upravnog odbora, na povjerenju, zahvaljuje se predsjednik Marijan Šolić.

Primanje članova: Za novog člana javlja se Tomo Šantek mesar iz Pitomače i Đuro Vučković iz Velike Trešnjevice. Zaključuje se da se gore imenovani prime u društvo. Na prijedlog Franje Smrčeka zaključuje se da je nagrada za lisice 50 dinara za lovce i lovočuvare, a za ostale da ostaje po starom. Time je dnevni red iscrpljen i skupština zaključena. Tajnik: Ing. Lacković Predsjednik: M. Šolić.

Iz zapisnika je vidljivo da je Lovačko društvo sredilo poslovanje i ostvarilo snagu da se kritički osvrne na svoj rad. Disciplina u društvu je jačala. Slučajni članovi pomalo otpadaju, a financijsko se stanje popravlja i počinje se raditi na tome da se pomalo prelazi na ekonomsku politiku.

Već prih godina počinje rasti zanimanje za primanje novih članova. No, članovi kojima nije odgovarala disciplina i pravilnik prilikom lova i društvenog rada isključuju se iz društva. Na primjer 1947. (od 27. kolovoza do 25. studenoga) primljeni su ovi članovi: Mato Keserica, Milan Vunak, Mijo Tanić, Antun Mikec, Ivan Krmpotić, Stevo Kovač, Bolto Nemet, Zvonko Podunajec, Milan Slavinić, Zvonko Crnec, Ivan Ščavničar, Stevo Lovrenčić, Dragan Morozov, Ljubomir Morozov i Slavko Crnec. Tokom 1950. primljeni su u članstvo Nikola Novogradec, Ivan Presečan, Luka Hajduković, Vladimir Berta i Ilijia Štefanec. Tokom 1951. primljeni su Viktor Kranželić, Ščavničar, Utješinović, Luka Lalić, Andrija Vuk, Stjepan Kirin i Ivan Jakupec, a godine 1952. Vladimir Hren, Stojan Gležnjić, Tomo Begović, Franjo Magdić i Vid Ivanic itd. Vidimo da je kroz samo nekoliko godina prošlo kroz Lovačko društvo "Fazan" mnogo članova. Sve do 1952. osnovni prihod društva bila je članarina, pa se vodila briga da se ona i redovito plaća. Tako je veliki broj članova bio izbačen iz društva radi ne plaćanja članarine. Godine 1951. društvo uvodi obavezan otkup odstrijeljenih zečeva, divljih pataka i fazana, pa se tako već sljedeće godine počelo popravljati financijsko stanje društva. Pored toga krenulo se iste godine dobrovoljnim radovima na sjeći, dovodu i utovaru drva za školu te prodaji koža od divljači (koja je inače bila dosta slaba i donosila malo novaca). Najveći rashodi bili su u to vrijeme plaće lovopazitelja, a kako plaća nije bila redovita lovopazitelji su se često smjenjivali i dužnost nisu shvačali ozbiljno. Tada je uvedeno i stimuliranje lovopazitelja u vidu što više ubijenih grabežljivaca. Tako je lovopazitelj duže vremena provodio u lovištu.

1947. godina. Za nabavku knjiga knjižnici Narodne Fronte dat je doprinos od 400 dinara. Zakupnina za lovište iznosi 2.400 dinara. Zbog neplaćanja članarine i neaktivnosti isključeni su Stjepan Crnjaković, Josip Banoci, Vinko Halusek, Ivan Dugina i Vendel Takač. Lovci su išli na dobrovoljni rad sadnje sjemena u šumski rasadnik Žutilo. Blagajnik Dragutin Tari premješten je u Bjelovar. Za novog blagajnika izabran je Marijan Šolić. Iz članstva društva briše se Mato Čop. Zbog prekršaja u lovnu kažnjeni su Antun Grgačić, Ivan Novosel, Franjo Smrček (brisani iz lovačkog društva) te Vid Ivanic. Ukidaju se lovovi u četvrtak.

1948. godina. Članovi duguju društvo na ime članarine 1.000 dinara. Zadužuju se lovopazitelji da vode dnevnik o odstrelu grabežljivaca i štetočina, a lovniči da vode dnevnik o odstrijeljenoj divljači u lovovima. Za zabranu lova proglašava se područje zapadno od Dravske ulice, uz glavnu cestu sve do Podravskog Kloštra i Sesveta. Predsjednik društva inž. Vinko Lacković odlazi iz Pitomače. Za novog predsjednika izabran je Tomislav Steiskal. Donosi se zaključak da se Lovačko društvo učlani u Kinološko društvo NRH. Donosi se obaveza da lovci izgrade 5 hraništa za fazane i trčke i da svaki lovac pribavi 5 kilograma kukuruza u klipu i 10 kilograma sitnog zrna. Prihvata se obaveza za postavljanje gnijezda za ptice duplašice (ta gnijezda nisu postavljena). Odobrava se 200 dinara za nabavku vijenca tragicno preminulom lovcu Tomi Grgačiću.

1949. godina. Lovačko društvo broji 36 članova. Za predsjednika je izabran Ivan Krmpotić, tajnika

Ivan Razumović, blagajnika Antun Grgačić, za lovnike Đuro Kirin i Pavo Bradaš. Disciplina među članstvom i na lovištu znatno je popustila. Godišnja skupština održana je bez izvještaja lovnika i nadzornog odbora. Članarina je povišena za lovce 600 dinara, a za članove bez puške 300 dinara. Za lovački zabran određeno je područje istočno od rudničke pruge i južno od pruge Ž.

1950. godina. Lovačkoj sekciji Varaždin predano je 8 živih fazana. Članarina za lovce povišena je na 1000, a za podupiratelje 200 dinara. Glavna godišnja skupština opet je prošla bez izvještaja lovnika i nadzornog odbora. Prema rješenju Kotara, lovište jednog društva ne smije biti veće od 6.000 hektara, a ovo je imalo 10.500 hektara. Trebalo ga je razdijeliti na dva društva, s time da u drugo društvo uđu lovci Dinjevca, Grabrovnice, Velike i Male Trešnjevice. Za predsjednika je biran Ivan Krmpotić, za tajnika Vladimir Berta, za blagajnika Ivan Razumović, a za lovnike Antun Grgačić i Pavo Bradaš. Za lovački zabran određeno je područje Jelkuša, Križnice, Kalila i Velikog polja do Turnašice. Nema novaca za plaću lovopazitelja. Predlaže se da se lovopazitelje plaća iz prihoda od zabava. Lovopazitelje obavezno prijaviti na Socijalno osiguranje. Lovačko društvo dobiva svoje prostorije u šumariji. Disciplina i dalje pada.

1951. godina. Društvo broji 28 lovaca s puškom. Izvršena je obaveza predaje 5 zečeva po lovcu, to jest 140 komada zečeva od čega je ostvaren prihod od 21.575 dinara. Na godišnjoj skupštini nadzorni odbor opet nije podnio izvještaj. Za predsjednika je izabran Ivan Krmpotić, za tajnika Božo Hren, za blagajnika Nikola Novogradec, a za lovnike Pavo Bradaš i Antun Grgačić. U poplavi rijeke Drave stradalo oko 40% divljači. Izgrađeno je 15 hranilišta. Financijsko stanje je kritično. Nema novaca za plaćanje lovočuvara.

1952. godina. U Lovačkom društvu izvršene korijenite promjene. Lovačko društvo Pitomača, registrirano je kao Lovačko društvo "Fazan" Pitomača. Za predsjednika izabran je inž. Vladimir Hren, upravitelj šumarije u Pitomači. Za tajnika Ivan Razumović, za blagajnika Božo Hren, a za lovnika Pavao Bradaš. Izdani su novi propisi o disciplini i ponašanju na lovištu uz detaljno navedena pravila ponašanja. Disciplina u članstvu ponovno je uspostavljena. Lovačko društvo od Šumarije zakupljuje 2 jutra oranice i 2 jutra livade za proizvodnju hrane za divljač.

Organizirao se rad na proizvodnji i dopremi ogrevnih drva za školu koje bi lovci obavili u dobrovoljnem radu, što je u potpunosti uspjelo. Izrađen je plan prihoda društva u visini od 94.000 dinara. Za lovački zabran određuje se područje od željezničke pruge prema Turnašici. Organiziran je odstrjel srndača. Održana je Lovačka zabava na kojoj je prihod bio 36.502 dinara, a rashod 29.095 dinara, a čist prihod 7.407 dinara. Počele su pripreme za gradnju doma na Banovom brodu." (Iz sjećanja Dragutina Tarija, službenika šumarije Pitomača od 1936. godine i uživaoca lovnih prava Šumske uprave br.7. IO đurđevačke u Pitomači).

Narednih godina jedna od osnovnih zadaća društva bila je što hitnija izgradnja lovačkog doma. Društvo je uprlo sve snage. Prikupljena su sredstva i u kolovozu 1960. godine počela je izgradnja današnjeg Lovačkog doma Banov brod. Pri gradnji sudjelovali su svi članovi društva "Fazan", no nekolicina se istakla i nosi najveću zaslugu za njegovo postojanje. Koliko je društvu bilo važno da se taj dom što prije napravi i stavi u funkciju, dobro govori podatak da je njegovo otvorenje priređeno već 17. rujna, 1961. Nakon završetka lovačkog doma već nekoliko godina kasnije društvo ga je počelo davati u zakup, od čega je dobivalo stanovitu materijalnu korist. Nakon izgradnje doma počinje novo razdoblje u povijesti LD "Fazan". Imovina društva se vrlo brzo povećala, a članovi su dobili ohrabrenje u obavljanju svih aktivnosti.